

Slovenski list

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Uredništvu: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 3487, interurban 3487
Rokopisi se ne vračajo

Posamezna št. 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravo, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Inserati po dogovoru

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6/III
Poštni ček, račun, Ljubljana 15.179
Telefon šte. 2549

Nov Stalinov umik

Sovjetska radikalnost unovič zmanjšana — Volilna pravica kmetov se ne sme več omejevali

Moskva, 23. marca. n. Po odličnih Stalinovih odredbah, s katerimi je hotel zavreti postopanje za kolektivizacijo na kmetih in pomiriti kmetско prebivalstvo, je Stalin ravno kar izdal novo odredbo v imenu centralnega izvršnega odbora, ki pomeni izdatno skrčenje sovjetske revolucionarne radikalnosti za prihodnje leto. Ta njegova odredba bo brez dvoma pomirila razpoloženje v mestu in na deželi. Odredba se tiče onih oseb, katerim se je

odvzela pravica političnega glasovanja. Praksa zadnjega časa, ki so jo izvajali radikalni elementi v vaških sovjeth, je dovedla do tega, da se je volilna pravica mnogokrat odvzela tudi takim ljudem, katerim se ne bi smela odvzeti, če bi se točno vpoštevala sovjetska ustava. Razen tega so lokalni oblastneži proti onim, katerim so odvzeli volilno pravico, postopali tudi v drugih ozirih s samolastnimi odredbami. Odtegnili so jim n. pr. karte za živila, izključili otroke iz šol itd. Tudi med ma-

limi kmeti so povzročili hudo kri, ker so vsakogar, ki se je branil kolektivizacije, proglasili za kulaka, mu odvzeli politične pravice in ga pregnali. Vse to je sedaj odpravila nova Stalinova naredba. Stalin je odredil, da smejo odredi volilno pravico samo okrajni izvršni odbori ali mestni sovjeti, ne pa tudi podrejeni organi. Razen tega je odredil, da se še enkrat pregledajo vse pritožbe in revidirajo se nanih, katerim se je odvzela volilna pravica.

Boj za Stresemannovo nasledstvo

Strankin dan nemške ljudske stranke — Programatični govor preds. poslanskega kluba dr. a Scholza

Berlin, 23. 3. u. V Mannheimu se je pričel strankin dan nemške ljudske stranke, na katerem bo tudi padla odločitev o Stresemannovem nasledniku. Na zboru pa se bo tudi odločilo, če bo stranka še nadalje vodila Stresemannovo politiko ali pa se orientirala bolj na desno. Zato je strankin dan dvakrat važen in politično zanimiv.

Strankin dan je otvoril predsednik kluba poslancev nem. ljudske stranke dr. Scholz z velikim govorom, za katerega je vladalo največje zanimanje. Iz njegovega govora se vidi, da bo stranka ostala zvesta Stresemannovi politiki.

Svoj govor je pričel dr. Scholz s povdankom Stresemannovega gesla, da je treba pristopiti k državi. Temu geslu se ne more odtegniti nobena večja stranka. Ze v tem je pokazal dr. Scholz, da bi on stranko še nadalje vodil po Stresemannovih potih. Nato je govoril o aktualnih političnih vprašanjih. Nemški nacionalci žive od preteklosti in se udajajo utopijam. Obžalovati je, da so potegnili v debato tudi predsednika Hindenburga. Pa tudi socialni demokrati niso čisto na načelih weimarske ustave. Ta zagovarja zasebni kapital, soc. demokrati pa so proti. Oficijsko je sicer socialna demokracija za črno-

rdečo-zlato zastavo, v srcu pa le za rdečo. Historična naloga nemške ljudske stranke je, da kot stranka sredine pridobi obe veliki krilni stranki, nemške nacionalce in socialne demokrate brezpogojno za republiko. Kdor je realen politik, mora priznati, da je trenutno vsaka vlada brez socialnih demokratov nemogoča. Nujno priporoča združitev meščanskega parlamenta, ki mora biti protiutež veliki socialno demokratični stranki. Nemška ljudska stranka se bo trudila, da z vsemi silami uvede svoja naziranja v sedanji vladni koaliciji, če se ji to ne bi posrečilo, pa je pripravljena tudi na vse posledice.

Po neuspehu london. konference

Komentarji francoskih listov — Briand o neuspehu konference

Pariz, 23. marca. r. Današnji »Temps« obsoja pod naslovom »Manever brez primere« londonski tisk, ki piše proti Franciji in trdi, da Francija ne sme preprečiti pametnega sporazuma. Francija je predložila predlog, o katerem se je dalo na kongresu uspešno razpravljati, a so morali ves teden čakati na odgovor Italije.

London, 23. marca. r. »Times« objavljajo Steedov članek, ki se bavi s pomorsko konfe-

renco. Clankar trdi, da Francija ne more pristati na pariteto z Italijo in končuje s trditvijo, da more konference rešiti samo velikopotezna politika. Narodom naj se odkrito pove, ali so odgovorni državniki za vojno ali za mir.

Pariz, 23. marca. n. Briand je imel razgovor z angleškim poslanikom Tyrellom. Angleški poslanik je imel nalogo, da poskusi vse, da bi pripravil Brianda k temu, da bi se vrnil v London. »Matine« poroča danes, da je Briand sporočil angleškemu poslaniku, da pri trenut-

nem stanju razprav na razorožitveni konferenci v Londonu Francija nima ničesar več povedati, ker je sedaj na Italiji, da končno opusti svoje čisto negativno stališče. Francija bo vsako novo ponudbo, vsak nov predlog pretresla z interesom in dobrohotnostjo, toda sama ne more prevzeti nobene iniciative. Sicer pa Briand v tem trenutku ne more zapustiti Pariza, ker je treba, da se udeleži debate o Youngovem načrtu in mu zato pred koncem meseca skoro ne bo mogoče, da bi potoval v London.

mesto, kjer si bodo ogledali poljedelsko šolo, od tam pa nadaljujejo potovanje v Karlovec in dalje v Bosno.

Utisi gostov.

Vsak ima od svojega potovanja v Slovenijo najlepše utise in vsi se izražajo o lepotah slovenskih krajev najbolj navdušeno. Zelo jim imponira tudi razvito slovensko poljedelstvo, najbolj pa zadrugarstvo, zlasti mlekarstvo. To, kar so videli v Sloveniji, — najbolj jim je bila všeč Mlekarska zadruga na Vrhniki, — jih je izpodbudilo in že sedaj govorijo o možnosti, da bi tudi doma snovali take zadruge. Zelo občudujejo tudi živahno industrijo v Sloveniji. Sploh smatrajo vsi v svojo veliko srečo, da so mogli obiskati Slovenijo in se seznaniti z njenim gospodarstvom ter hočejo svoje najnovejše izkušnje uporabiti tudi doma.

Velik napredek srbskih zadrug

Belgrad, 23. marca. k. Danes se tu vrši občni zbor Srbskega kmetijskega društva, ki je ena največjih srbskih kmetijskih organizacij in ima po vseh krajih države 152 organizacij ter nad 7000 organiziranih članov. Naloga društva je slična kakor naloga slovenske Kmetijske družbe. Tekom letošnjega leta je imelo društvo okoli 5 milijonov prometa ter je posredovalo pri raznih nabavah. Društveno glavnicu so povečali lansko leto za 52.000 Din. Pri debati se je mnogo kritiziralo društveno delovanje, češ da je zelo pomanjkljivo in da je v zadnjem času precej popustljivo napram agrarni banki. Bili so sprejeti pozdravni brzojavi Nj. V. kralju in vladi, ter resolucije, v katerih se zahteva izboljšanje našega kmetijstva.

Istočasno se je v Skoplju vršil občni zbor oblastne zadruge za poljedelski kredit. Iz poročil je razvidno, da je dobila zadruga lansko leto od kmetijskega ministrstva 580.000 Din podpore, od katerih je 150.000 Din naložila v rezervni fond. Do 31. decembra je bilo pri oblastni zadrugi organiziranih 125 krajevnih zadrug. Na račun delnic je bilo vplačanih 660.000 Din. Lansko leto je zadruga razpolagala s približno 15 milijoni Din. Tudi za prihodnje leto ima zadruga obljubljeno pomoč od države ter se pričakuje, da bo prihodnje leto društvo lahko še bolj razvilo svoje delovanje v prid napredku kmetijstva v južni Srbiji. Sploh je opaziti, da posveča vlada veliko pozornost razvoju gospodarstva v južni Srbiji.

Marinković odpotoval v Pariz

Zeneva, 23. marca. AA. Jugoslovanski zunanji minister Marinković je odpotoval danes iz Zeneve v Pariz. Na postajo ga je spremljal naš poslanik v Bernu in stalni delegat pri Društvu narodov Ilija Šumenković z osebjem poslaništva, g. generalni konzul Petrovič, vsi člani naši delegacije pri Društvu narodov in Jugoslovani pri tajništvu Društva narodov.

Zagreb za ruske krstijane

Zagreb, 23. marca. r. Danes je Zagreb na zelo slovesen način manifestiral proti preganjanju kristjanov v Rusiji. Predpoldne je imel pontifikalno sv. mašo hrvatski metropolit dr. Bauer. Ob 11 pa se je v bivših prostorih hrvatskega Škola vršila akademija, na kateri se je govorilo o grozotah preganjanja ruskih kristjanov. Na akademiji so govorili dr. Velimir Deželić, učiteljica Hermina Kiršner o temi »Otroci brez Boga« in dr. Jakovljević o žrtvah brezboštva. V vseh zagrebskih cerkvah so se vršile eno uro pridige o preganjanju kristjanov v Rusiji, zgručene z molitvami za ruske kristijane.

Makedonofobija se širi v Bolgariji

Sofija, 23. 3. u. Današnje »Slovo« objavlja na uvodnem mestu članek, v katerem piše, kako se na Bolgarskem vedno bolj širi sovražstvo do makedonstvujuših. Najbolj tipičen zastopnik te makedonofobije je bil pokojni Stambolijski. Nadalje piše list: Kakor so bili preje makedonstvujušči slavljani kot narodni junaki, tako sedaj ta avreola vedno bolj zgine in tako vedno bolj raste sovražstvo proti njim. Eden glavnih razlogov za to sovražstvo do makedonstvujuših pa so njih medsebojni poboji. List svetuje zato Macedoncem, da že enkrat sprevdijo, da morajo s temi poboji prenehati. Razumeti morajo, da je vsako novo truplo na sofijskih ulicah za nje bolj škodljivo, ko najtežji udarec njih nasprotnih. Na koncu objavlja »Slovo« brzojavko meščanov iz Gebrova, da mora biti predsednik vlade Bolgar in ne Macedonec.

Ta naraščajoča makedonofobija je dober znak za bližnje zblizanje z Jugoslavijo, ker samo makedonstvujušči ovirajo to zblizanje. Zato je veselo znamenje, da je bolgarska javnost makedonstvujuših in njih zločinov vedno bolj sita, ker s tem bo sita tudi njih provokantne politike.

Lep razvoj naše avtomobilistike

Belgrad, 23. marca. k. Centrala avtoklubov Jugoslavije je imela danes svoj redni letni občni zbor, ki ga je vodil bivši minister dr. Janković. Iz poročil je razvidno, da se avtomobilizem pri nas zelo širi. Klubi so organizirali številne skupne izlete po naši državi kakor tudi v inozemstvo. Po statistiki, ki je bila prečitana na občnem zboru, so naši avtomobilisti obiskali evropske države v sledečem številu: Avstrijo 581, Italijo 279, Madjarsko 72, Nemčijo 41, Češkoslovaško 20, Švico 14, Romunijo 8, Poljsko 2, ostale države po 1. Zelo se je povečalo število članov avtoklubov. Danes imajo klubi 1720 članov, in sicer Belgrad 702, Zagreb 354, Ljubljana 220, Maribor 180, Sombor 75, Sarajevo 68, Split 65, Subotica 53.

Pod vlak se je urgel

Zagreb, 23. marca. r. Danes zjutraj se je pri Zagrebu odigrala strahovita žaloigra, Ivan Tošić, 22 letni stavec, je namreč na železniški progi blizu Stenjeveca izvršil samoumor. Njegovo truplo so našli zjutraj in so ugotovili, da je izvršil samoumor ob 4.25. Orožništvo je prišlo na lice mesta, kjer je na razmesarjenem truplu komaj moglo ugotoviti identiteto pokojnega. Obveščena je bila nato zagrebska policija, ki je na lice mesta uredila vse potrebne formalnosti.

Potniški avtomobil se prevrnil

Banjaluka, 23. marca r. Danes zjutraj se je pri Banjaluki pripetila težka avtomobilska nesreča. Potniški avtomobil se je na ostrem ovinku prevrnil. Trije potniki in voznik so lažje ranjeni, avto pa je popolnoma uničen.

Srbski kmetje med nami

Gorenjska pozdravlja srbske kmete — Uspeh koncert v Ljubljani

Ljubljana, 23. marca. Srbski kmetje iz okolice Kruševca, ki se mude zadnje dni v Sloveniji, so danes napravili lep in poučen izlet na Gorenjsko. Odpeljali so se zjutraj ob pol 7 z vlakom iz Ljubljane do postaje Dobrave. Od tam so z vozom nadaljevali pot do Podhoma, kjer jih je sprejel gorjanski župan Jan in jim razkazal svoje vzorno posestvo. Gostje so se posebno zanimali za sadno sušilnico. Ugajala jim je še, kot kmetom, debela svinja v hlevu. Iz Gorij so odšli na Bled. Tu jih je pričakovala velika množica ljudi z godbo in pevskim zborom, ki jim je v čast zapel nekaj lepih pesmi. Nato je goste pozdravil blejski župan g. Rus, odgovorila pa sta mu voditelja skupine, svečenik Tomič in Života Mitič. Nato je bilo prirejeno gostom v hotelu Malnar skupno kosilo. Pri kosilu sta pela blejski in pa srbski pevski zbor »Svetlost«, izrečenih pa je bilo več napitnic. Tako sta izmenjala napitnici župan Rus in pa svečenik Tomič. Po kosilu so se gostje vsedli v čolne in veslali po jezeru. Na otoku so se tudi fotografirali. Zatem so se vrnili na postajo Lesce.

Prireditve v Delavski zbornici.

Ob 9 zvečer so priredili gostje lepo uspeh koncert v Delavski zbornici. V dvorani se je zbralo mnogo občinstva, ki je živahno akklamiralo goste pri vsaki točki. Med odličnimi udeleženci smo opazili: bana ing. Serneca in podbana dr. Pirkmajerja, oba s soprograma, dalje brigadnega generala Smiljanca, mestnega župana dr. Puca, podžupana prof. Jarca, obč. sv. Jegliča in Likozarja ter mnoge druge. Pevski zbor gostov je najprej zapel narodno

himno, nato pa nekaj lepih srbskih narodnih pesmi. Občinstvu je posebno ugajal nastop pevca Životina Milojeviča, ki je z mehkim glasom zapel ob zvokih kitare troje narodnih ljubavnih pesmi. Nastopil je še pevec Mile Cirković, ki je igral na harmoniko in občuten pel narodne pesmi. Zelo se je priljubil občinstvu tudi nastop vseh pevcev, ki so posedli po odru in predstavljajoč fantovski večer v Srbiji zapeli lepe pesmi svojih vasi. Gostje so nato še zaplesali kolo v več načinih. Vsem točkam je prisotno občinstvo burno aplavdiralo.

Po koncertu so imeli gostje v dvorani komerz, ki jim ga je priredila banska uprava. Jutri zjutraj se srbski kmetje odpeljejo v Novo

Letošnje ljudsko štetje

V naprednih evropskih državah se že marljivo vrše priprave za letošnje ljudsko štetje. Oblasti so že izdale prve navedbe, kaj se bo vse štelo, a določeno je že tudi, kako se bo štelo. Nismo pa še slišali, da se tudi v naši državi vrše priprave za ljudsko štetje in vendar bi bilo potrebno pri nas ljudsko štetje posebno dobro pripraviti, ker bo šele letošnje ljudsko štetje, če se bo dobro in temeljito izvedlo, dalo pravo sliko o prebivalstvu Jugoslavije in njegovem blagostanju. Zato mislimo, da je dobro, če že sedaj opozorimo na nujne priprave za letošnje štetje, da se nam bodo stroški tega štetja tudi izplačali.

Zlasti pa so potrebne temeljite priprave za letošnje ljudsko štetje, ker je le predobro znano, da so vse naše statistike mnogo premalo točne. Statistika pa, ki ne sloni na točnih podatkih, sploh ni nobena statistika, temveč ima samo vrednost — loterije. Morda je tako, morda pa tudi ne. Na loterijskih številkah pa ni mogoče graditi nobene dobre bodočnosti in zato je napredek Jugoslavije, ki se gospodarsko šele gradi, odvisen od dobre in zanesljive statistike.

Predpogoj za dobro izvedbo ljudskega štetja je brezhibno delujoč upravni aparat. Čeprav se je ta pri nas že znatno izboljšal, pa vendar še ni na tej višini, da bi že sam po sebi jamčil za res pravilno štetje. Zato mislimo, da bi bilo nad vse umestno, če bi se pritegnili k ljudskemu štetju vsi oni naši ljudje, ki poznajo organizacijo ljudskega štetja, ker so pri njem že sami sodelovali. To so vsi oni naši odlični ljudje, ki so pred vojno izvedli na Koroskem in Stajerskem naše privatno štetje, ki je bilo čeprav neuradno, vendar le zanesljivejšo od uradnega. Izkušnje teh ljudi bi bilo na vsak način uporabiti in potem bi smeli upati, da nam bo letošnje ljudsko štetje prineslo v resnici v vsakem oziru pravilno statistiko.

Pa še nekaj bi pripomnili. Pri ljudskem štetju igra posebno veliko vlogo določevanje materinega jezika. V Avstriji se je štel le občevalni jezik in na ta način se je falzificiralo v našo škodo pravo narodnostno stanje države. V naši res narodni državi ne sme biti za tako falzificiranje nobenega mesta in zato naj se napiše vse po pravici. Če se kdo priznava za Nemca, je Nemec, in če za Madjara, potem je Madjar in nobeno popraviljanje nič ne pomaga. Nasprotno bi to popraviljanje škodovalo le nam samim, ker bi se udajali napačnemu mnenju.

Pa še iz drugega vzroka je potrebno, da se izvede ljudsko štetje pošteno in pravilno. V Avstriji je bilo napačno izvedeno ljudsko štetje argument proti Avstriji, ker se je ves svet zgražal nad njenimi napačnimi številkami. Ne smemo ponoviti avstrijske napake in zato mora biti naše štetje takšno, da ga morajo priznati tudi vse manjšine. To je potrebno tem bolj, ker le na ta način pomagamo tudi lastnim manjšinam v tujini, za katere bo ljudsko štetje marsikje težka preizkušnja.

Naše ljudsko štetje pa mora biti pravično tudi zato, ker so nam simpatije Evrope potrebne in ker teh ne moremo pogrešati. Zato naj ne daje ljudsko štetje nobenega vzroka za pritožbe manjšin, zato naj bo poštena in točna izvedba ljudskega štetja dokaz, da smo vse svoje delovanje in vse svoje delo postavili na solidno in pošteno podlago!

Grob neznanega vojaka

Bratko Kreft je v soboto uprizoril na delavskem odru v Delavski zbornici Rayanalovo žalostno »Grob neznanega vojaka«. Rayanal spada med tiste francoske moderne dramatičarje, katerim delom je lastna človekoljubna nota in protest proti vojnemu grozotu. V tem smislu je pred dobrim četrstletjem prišel Romain Roland s svojo dramo »Pride čas«, uspešno pa se sedaj po vseh uveljavljata v tej smeri v francoski dramo Giroudov in Rayanal.

Rayanalov original te drame dopušča režiserjem mnogo možnosti, da s ertanjem in krojenjem tekstov spreminjajo poljubno zunanjo vsebino, zakaj glavnega, osnovnega zapletka v tej drami, od zunanjih stvari, to je vojne, trpečega človečanstva, ne more tako in tako noben režiser odstraniti iz te drame. Tudi Bratko Kreft ga ni mogel, čeprav je šel v izpreminjanju drame najdalje. Res je, da tudi v drami niso podali dela popolnoma v smislu originala, ali Kreft se je upal le predaleč. Črtal je na primer vso tretjo vlogo očeta in sta tako igrala vso dramo le dva igralca: vojak in dekle. Zato je moral Kreft vrniti v prvo dejanje kratko pavzo, tako da je v treh dejanjih zasnovana drama razpadla v štiri slike. Kdor je videl predstavo v drami, se za Kreftovo uprizoritev ni mogel ogreti.

Igralec je Kreft — prvič smo ga videli v Ljubljani na odru — dober. Pozna se mu sicer, da nima za soboj trdega dela na odrskih deskah in je včasih preveč hlasten. Vendar pa se mu mora priznati, da kar igra, tudi to sodoživlja. Njegova partitura je bolj rutinizirana in se je tudi tokrat trudila, da je dala svoji vlogi potrebno čustvenost. Inscenizacija je ugajala. Predstavi je prisostvovalo mnogo delavstva in drugega občinstva. Oba igralca in igralce, sta prejela ob koncu predstave soplečje.

Redek jubilej v gl-dališču

Da se posreči doseči z »Grafico Marico« velikega števila predstav, to pri okusu našega povprečnega občinstva ni nič čudnega. Zato pa osepne človeka, ko sliši, da so literarno tako visoko vredno dramo, kakor je Klubundov »Krog s kredco« uprizorili v naši drami v dveh letih že 24 krat. Prihodnja 25. predstava »Kroga s kredco« bo jutri, v torek zvečer in bo torej zelo redki in lep jubilej v našem gledališču. »Krog s kredco« je v režiji Cirila Debevca dosegel v naši drami naravnost izreden uspeh. Pričakovati je, da bo občinstvo tudi v torek, pri jubilejnih predstavah napolnilo gledališče, kakor do sedaj vedno pri »Krogu s kredco«.

Vlom v šentpetersko župnišče

Vlomilec takoj po vlamu prijet — Ves denar našli pri njem
Vlomil tudi v jezuitski konvik

Prav malokdaj se pripeti tak kriminalen slučaj, kakor se je včeraj zjutraj v Ljubljani, da je namreč vlomilec prej aretiran in pokradene stvari prej najdene, predno je vlom sploh zapažen.

Včeraj, malo pred 4 zjutraj je šel višji stražnik Mihael Potočnik iz kolodvorske stražnice na svoje službeno mesto. V temi je opazil več korakov pred seboj moško postavo, ki se je le preveč sumljivo obnašala. Stražnik je opazil, da neznanec ne bi bilo prav ljubo, če bi se srečal s njim. Neznanec je hotel naglo nadaljevati svojo pot, ali pred seboj je na Masarykovi cesti opazil drugega stražnika. Stisnil se je k novi zgradbi Vojne zavarovalnice in hotel počakati, da bi šel stražnik mimo. Stražnik Potočnik je vse to od daleč opazoval. Ko je prišel mimo, je vprašal neznanca: »Kdo ste vi?« Neznanec je bil ves zbežan in je pričel nekaj jecljati. Stražnik pa je dejal kratko: »Kdo se bo z vami tukaj zgovarjal? Pojdite z menoj na stražnico!« Na stražnici tudi ni mogel prav povedati, kaj išče ponoči okoli kolodvora. Pri osebni preiskavi pa je

prišla na dan čudna reč: neznanec je imel vse žepe natlačene z denarjem, deset- in stodinarskimi bankovci. Vsega denarja so našli pri njem okrog 11.000 Din in pa za okoli 1000 Din znamk. Aretiranec kar ni mogel prav povedati, kje je ta denar dobil. Na vprašanje, kdo je, je navedel ime Sigmund Travinski in da je ruski begunec. Kako je prišel do denarja, pa ni hotel povedati in stražnica sama tudi še ni vedela. Šele ob 7 zjutraj je šentpeterski župnik sporočil, da je bilo ponoči vlomljeno v župno pisarno ter da je izginilo okrog 8000 Din in več poštnih znamk. Na stražnici so takoj vedeli, da imajo pravega vlomilca že v rokah. Izkazalo pa se je še, da je Travinski — če je to njegovo pravo ime — isto noč na nedeljo vlomil še nekam drugam, namreč v jezuitski konvik pri cerkvi sv. Jožefa. Tam je dobil še ostali denar, ki ga je policija našla pri njem. Po zaslugi višjega stražnika Mihaela Potočnika pa je sedaj ves denar rešen, vlomilec pa ujet in že izročen v sodne zapore. Policija samo še poizveduje za pravo ime vlomilca, ker prav nič ne verjame, da je aretiranec res ime Travinski.

Dvoje samoumorov v Mariboru

Maribor, 23. marca. B. V počehovskem gozdu so našli obešenega 66 letnega oskrbnika Franca L. Vzrok dejanja ni znan. Truplo pokopnega so prepeljali v mrtvašnico na Pobrežju.

Danes dopoldne pa so našli v podstrešni sobi na Betnjaveki ulici štev. 15 obešenega

33 letnega dimnikarskega pomočnika Izidorja Knišča. Ze v soboto proti večeru se je bil zaprl v svojo sobo in ga ni bilo več ven. Radi tega so sosedje danes dopoldne vdrli v njegovo sobo in ga našli že mrtvega. Obesil se je na okno svoje izbe. Za vzrok samoumora se ne ve. Tudi njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico na Pobrežju.

Ital. orientacija turške politike

Slovesen sprejem madjarskega zvezja v Carigradu

Carigrad, 23. marca. n. Madjarski zunanji minister Valko je dospel danes s svojo reditno in tajnikom v Carigrad. Zvečer bo nadaljeval pot v Angoro, da vrne obisk turškega zunanjega ministra v Budimpešti. Ze na meji so ga sprejeli zastopniki vlade s posebnimi čast-

mi. Pri sprejemu se je posebno naglašala plemenska sorodnost med Turki in Madjari. Poudarjalo se je tudi, da prijateljstvo med Angoro in Budimpešto ni brez zunanjepolitičnega pomena, ker Turčija kljub zvezi z Rusijo podpira italijanski kurz v balkanskih in srednjeevropskih vprašanjih.

Minister Acerbo v Budapešti

Vzroki današnje poljedelske krize

Budimpešta, 23. marca. n. Italijanski kmetijski minister Giacomo Acerbo je dospel danes v Budimpešto, da si ogleda razstavo madjarske plemenske živine. Zastopniki madjarske vlade so ga na kolodvoru slovesno sprejeli. Opoldne je bil sprejem časnika, na katerem je podal izjavo o žitni krizi, ki je nastala, ker je bila v zadnjih treh letih v Kanadi, južni Ameriki in Avstraliji silno dobra žitna letina, radi česar so te dežele preplavile Evropo s svojim žitom. To je čutila vsaka agrarna država, pa tudi Italija. Dalje je navedel, da je v Italiji tudi kriza rastlinskega olja, katerega je Italija mnogo izvažala, pa se mora sedaj boriti proti konkurenci Španije in Belgije. Da se odvrne žitna kriza, se morajo znižati stroški žitne produkcije, produkcija sama racionalizirati in na novo organizirati zunanja žitna trgovina. Italija je imela letos rekordno žetev 71 milj. stotov. Dočim se je druga leta uvažalo v Italijo 25 milj. stotov žita, se je sedaj znižal uvoz na 5—10 milj. stotov. O evropski konferenci je omenil Acerbo, da Italija načeloma ne stoji na stališču zaščitne carine, ker pa se branijo druge države, je tudi Italija prisiljena k temu, vendar pa bo nasproti Madjarski po-

stopala v tem oziru z največjo koncilijantnostjo in prijateljstvom.

Italija ne dovoljuje svojim agrarnim izvoznikom nobenih izvoznih olajšav, ker slabejšim državam noče delati konkurence. Acerbo je nato omenil, da Mussolini kljub prošnjam Acerba ni hotel olajšati izvoza vina s tarifnimi ugodnostmi. Isto velja tudi za izvoz riža, ker Italija noče pritiskati na produkcijo drugih držav s svojo konkurenco.

Po sprejemu časnika je Acerbo obiskal madjarskega kmetijskega ministra Mayerja, potem se je udeležil zajtrka na italijanskem poslanstvu, obiskal italijanski fascio v Budimpešti, se udeležil operne predstave, ki je bila prirejena njemu v čast, in prisostvoval sprejemu v kmetijskem muzeju, ki ga je priredil madjarski kmetijski minister.

Acerbo na potu skoz Ljubljano.

Ljubljana, 23. marca. Italijanski poljedelski minister Acerbo je danes v nedeljo ob 0.30 zjutraj potoval skzi Ljubljano. Njegov vlak je prišel iz Trsta in nadaljeval vožnjo proti Pragerskemu in dalje v Budimpešto.

Italija odpravi občinske davke

Rim, 23. marca. r. Doznava se, da je fašistična vlada sklenila, od 1. aprila naprej ukiniti pobiranje vseh občinskih davkov v vsej državi. Mesto teh davkov nameravajo uvesti trošarino na življenjske potrebščine, predvsem na vino in ostale alkoholne pijače. S prispevki teh trošarin bodo pokrivali denarne potrebe občin. One občine, ki bi prišle vsled teh sprememb v denarno stisko, bo vlada podprla s podporami iz posebnega fonda. Te podpore bodo trajale, dokler se občinski proračuni ne uredijo na novi podlagi.

Pri c Danilo dobil pravdo

Kakor znano, je tožil princ Danilo črnogorski ameriško filmsko družbo Metro-Goldwyn za odškodnino zaradi filma »Vesela vdova«. Princ Danilo je bil mnenja, da se on in črnogorske razmere v tem filmu smešijo. Zastopnik princa Danila je bil znameniti pariski advokat in politik Paul Boncour. Te dni se je vršila v Parizu pred trgovskim sodiščem zaradi prinčeve tožbe razprava, ki jo je princ Danilo dobil. Metro-Goldwyn mu mora plačati 100.000 frankov odškodnine.

Danes proslavimo

Naše matere

v opernem gledališču ob 1/8 zvečer.

Dunajska vremenska napoved: Izpremenljivo vreme, v severnih Alpah ponekod dež in nižja temperatura.

Zbor mariborskega Aerokluba

Dokazi dela in uspehov.

Maribor, 23. marca.

Maribor postaja eno izmed središč uspešne propagande civilne aviacije v naši državi. V polni meri se je to dejstvo posvedočilo ob izbranih odborniških poročilih na običnem zboru, ki se je vršil danes dopoldne pri Orlu ob lepi udeležbi članstva ter vnetih podpornikov in prijateljev civilnega letalskega sporta. Uvodoma se je ob otvoritvi običnega zbora spomnil predsednik dr. Tominec Nj. Veljčanstva kralja, ki so mu navzoči izražali svojo globoko udanost s trikratnim »Vivio«.

Nato je predlagal pozdravne brzojavke protektorju letalstva princu Pavlu, inšpektorju za letalstvo v vojnem ministrstvu generalu Stanojloviću ter predsedniku društva za zračni promet inž. Sondermayerju in sporočil pozdrave škofa dr. I. Tomažiča. Spomin tragično preminulih žrtv za idejo civilne aviacije dr. Šestana in pilota Müllerja so počastili navzoči s trisekundnim molkom. Nato je ravnatelj dr. Tominec izbrano poročal o delovanju v pretekli poslovni dobi, ki je neutrudnim propagatorjem letalstva v Mariboru prinesla veliko težko in ovir, pa tudi veliko lepih uspehov. Težkoče so se pokazale zlasti pri pogajanjih glede nakupa zemljišča za aerodrom. Za stvar se je zavzel mestni svetnik general Živko Stanislavjević ter je upati, da bo z njegovim posredovanjem pri merodajnih činiteljih prišlo do ugodnega zaključka pogajanj. Vzporedno s prizadevanji pri pripravi za gradnjo aerodroma je šla popularizacija letalstva, čemur je bil namenjen meeting dne 3. novembra, pa tudi organizacija tečaja za izdelovanje modelov, ki se bo šele poglobila z uvedbo tekmovanj pri izdelovanju modelov. Še nadalje se bo skušalo ustanoviti pilotsko šolo.

Največji uspeh v pretekli poslovni dobi je bila gradnja prvega civilnega hangarja v naši državi, katerega svečana otvoritev se je vršila dne 19. januarja t. l. na Teznu. Gradbeni stroški za hangar, v katerem so tri civilna letala inž. Knopla, trgovca Moravca in tvrdke Zlatogor, so znašali 58.000 dinarjev.

Tajnik dr. Snuderl omenja v svojem poročilu zlasti uspehe nabiralne akcije za hangar. Iz poročila blagajnika Josa pa je bilo povzeti, da šteje mariborski Aer klub 418 rednih članov, 52 dobrotnikov in 24 podpornikov. Za gradnjo aerodroma sta prispevali mestna občina in mariborska okrajna samouprava 850.000 dinarjev. Dohodki so znašali 163.632,33 dinarjev, izdatki 64.956,27 dinarjev. Nato je delegat celjskega Aerokluba prebral poročilo o pteku običnega zbora, ki se je vzel na znanje. V smislu pravil in dodatnega predloga mestnega župana dr. Juvana vodi klubovo delovanje v prihodnji poslovni dobi desedanjí odbor s predsednikom dr. Tominskom na čelu.

Mariborska nedelja

Maribor, 23. marca. Idejno mirna nedelja. Nekaj običnih zborov in sport. Številnih dogodkov ni kaj prida. Pred kerznilnico se je bilo znetlo obilo radovednikov, ki so prisostvovali rednemu prizoru: veliko pesla je imel mesar Franc Kramberger, ki je gnil proti mestu sem sila trdovratno in kujuv krave, ki je nazadnje decela pobesnela tako, da so jo morali privezati ob železno ograjo: razburjeno živinče je prešlo sedaj v gimnastiko ter se v divjem skoku poglavo preko ograje na drugo stran. Mesarji ni preostalo nič drugega, kakor da je zaklil živinče na lico mesta. Sicer bi bilo še utrgalo vrv, se zrpodilo nizdol proti Dravi in nemara celo učenilo.

Na policiji so se danes ukvarjali z originarno zadevščino. Zasebni uradnik Ivan G. se je v stiski zatekel k nakani. Naročil je pri neki luknjači trditi z dvema in premgom večjo količino drv ter jih istočasno predati drugemu. Izkupilek je ostal v njegovem žepu. Na podoban način se je pripehal do denarja pri nabavi večje količine masti, ki jo je takoj odstopil drugemu. Ker je Janežek znana trdila, ki je svojčas falzificiral neka potrdila v zvezi preko 10.000 dinarjev, ga bodo izročili sodišču.

V nezgodni beležnici je bilo nekaj težjih slučajev. 54 letni viničar Viljem Krajnc iz Zg. P. obično je pri podiranju dreves z debel občutno peščobno na desni roki. — 21 letni delavec Jožef Cvikel iz Metave pri sv. Petru pa si je s šepinami porezal levo nogo. Oba ponesrečenca se zdravita v bolnišnici.

Proslava fašistične 11 letnice

Rim, 23. marca. r. Danes so v Rimu in ostalih središčih Italije praznovali 11letnjo fašistične borbene organizacije. Slovesnosti v Rimu je prisostvoval tudi Mussolini. Po drugih mestih so nastopali govorniki, ki so pročitati Mussolinijev proglas in razlagali pomen obletnice.

Drobiž

Madrid, 23. marca. AA. Novi francoski poslanik Corbin je predložil kralju svoje poročilne listine.

Pariz, 23. marca. AA. Javljajo iz New Yorka, da je v Hotokenu v New Jerseyu izbruhnil v pristanišču ob Hudsonu požar, ki je uničil osem vagonov blaga. Škoda znaša 1 milijon dolarjev.

★ Žena podpira tri ogle pri hiši, četrti pa je terpeninovo milo Gazela, brez katerega si p. a. veča in varčnega gospodinjstva ne moremo misliti. Poskusite ga, ne bo Vam žal!

Družba „ILIRIJA“ Premog
Dunajska cesta št. 46 Drva
Telefon: 2820 Koks

Otvoritev pomladanske sezone

Gozdni tek za prvenstvo Dravske banovine.

Letošnji gozdni tek za prvenstvo Dravske banovine je priredila »Ilirija«. S tem se je otvorila tudi lahkoatletska sezona, ki bo, ako sodimo po formi atletov, prinesla lepe uspehe. Tekmovanje je bilo predvsem propagandno in je uspelo v vseh ozirih dobro. Omenili bi še, da je belgajska tvrda Urošević poklonila več lepih daril za zmagovalce pri lahkoatletskih tekmah. Vsekakor lepo sportno dejanje!

Tekmovalo se je v dveh skupinah juniorji in seniorji. Ukupno je startalo 20 atletov, kar je sedaj največja udeležba. Proga je potekala: iz igrišča Ilirije in je bila dolga okoli 8 km. Juniorji so tekli na krajši progi. In sicer do hotela Belevue, kjer se je proga odcepila po serpentinah skozi Tivolij nazaj pod Šišenski vrh okoli vodnega rezervarja nazaj na Ilirijo.

V juniorski skupini je startalo 13 atletov. Juniorji so pa zgrešili progo, zato pravzaprav ta tek ne velja. Pravilno sta vsi progo pretekli le dva in sicer atleta, ki bi drugače ne prišla v poštev. Radi napake sta pa sicer kot zadnja vendarle prišla prva. Cilj sta pretekla v redu le Ribnikar (Primorje) in Karba (Ilirija).

V seniorski skupini je bila borba zelo ostra. Tu je startalo 16 atletov. Najbolj homogeno moštvo je postavila Ilirija, ki je zasedla vseh pet prvih mest. V tej skupini je rezultat zanimiv, ker je uspelo mlademu Kumerju premagati našega državnega prvaka, maratona Sporna, ki je izrazil tekaš na dolge proge. Rezultat v tej skupini je ta: 1. Kumer Ivan (Ilirija) 31:08. 2. Sporn Stane (IL), 3. Ilvar Ivan (IL), 4. Tinta Lado (IL), 5. Majhenič Lojze (IL), 6. Trušel. Lepo darilo si je osvojil Kumer. Po formi naših atletov, bi lahko sodili, da so izgledi na državno prvenstvo v tej panogi precejšni.

III. skupina (neplasilirani): 10 tekmovalcev. 1. Rabić Maks (Dovje) 1:24:39. 2. Košir Fedor (Ljubljana) 1:32:20. 3. Strugarević Dragiša (Dovje) 1:32:51. 4. Bleiweis Janez (Ilirija) 1:34:52. Pet tekmovalcev je izstopilo.

Zmagovalce v I. skupini je prejel kot darilo zlato plaketo. Značilno je, da so novinci vsi vozili skozi cilj, medtem ko so med tekmo izstopili povzročili sami stari rutinirani tekmovalci. Prireditelj, ki je dobro uspela, je lep zaključek zimske sezone.

Smuška tekma prvakov

Smučarski klub Mojstrane je v dolini Krme izvedel zadnjo letošnjo tekmo, tek prvakov na progi 18 km. Kljub pomladnemu vremenu so bile razne razmere prilično dobre. Proga sama je bila razmeroma lahka z visinsko razliko 150 metrov. Potekala je od Zasipske planine v Krmi, od tam

desno od lovske koče do Debele bajte nazaj po levi strani lovske koče do starta in še enkrat po isti progi. Kajti tekmovalo se je na isti progi 2 krat po 9 km. Prijavilo se je 23 tekmovalcev, in sicer Mojstrana 12, Ljubljana 5, Ilirija 3, Bratstvo 2, Bled 1. Tekmovalo se je v treh skupinah.

I. skupina (mednarodniki): 2 tekmovalca: 1. ing. Janko Janša (Bled) 1:23:08, Režek (Ilirija) je radi slabosti odstopil, potem ko je že vodil približno 1 km pred Janšo.

II. skupina (klubski prvaki): 2 tekmovalca: 1. Lakota (Dovje) 1:28:57, 2. Jakopič izstopil.

Hazena

Atena : Ilirija 11:6 (3:5).

Včeraj se je otvorila tudi hazenska sezona. Takoj v prvem kolu sta si stali nasproti dve približno enaki močni družini. Bila je to tudi najvažnejša prvenstvena tekma, ki je odločila, komu bo pripadlo prvenstvo Ljubljane. Družina Ilirije, v kateri igrajo same mlade igralke, je zadovoljila le v prvem polčasu. V tem polčasu je imela tudi očitno premoč. V drugem so pa rutinirane igralke Atene pritiskale in tekmo odločile v svojo korist. Mlade Ilirijanke so igrale z ambicijo, kar je bilo pa premalo, da bi premagale starejše rutinirane igralke. Tekma je bila lepa in je nudila lep sport. Dobro je sodil g. Sancin.

Cross country za prvenstvo Maribora

Prva večja lahkoatletska prireditelj v Mariboru je bil cross country tek, ki ga je priredil S. K. Železničar na progi 7500 metrov. Zanimanje atletov, pa tudi občinstva je bilo zelo veliko. Na startu se je zbralo 15 atletov in nepregledna množica občinstva. Rezultati so ti:

1. Podčan (SK Železničar) 26:49.

2. Rak (SSK Maribor) 28:29.

3. Drobnič (Železničar) 29.

Mednarodna pink-punk tekma Maribor : Gradec. Za prvo javno pink-punk tekmo v Mariboru je vladalo v tukajšnjih sportnih krogih zelo veliko zanimanje. Ob zaključku lista vodi Gradec s 3:2. Najzanimivejše dosedanje srečanje je bila tekma med državnim prvacom Jugoslavije Nemcem in Novosadskim iz Gradca, ki se je končala z 29:21, 21:17, 21:11 in 21:13. Drugo srečanje med Kardošem in Kirchnerjem (Gradec) je končala z 21:17, 21:19, 22:20.

Nogometne tekme

Ilirija : Svoboda 7:0 (4:0).

Z večerajšnjo nedeljo se je otvorila tudi prvenstvena sezona v nogometu. Nasproti so si stali štirje najmočnejši klubi Ljubljane. Za Hermesom je imela Ilirija včeraj še težjega nasprotnika, ki bi mogel ogroziti zmago. »Svoboda« se je pa takoj poslužila taktike, ki je njej najbolj škodovala. Redko se vidi tako tipične igre, pri katerih se ne poizkuša zabijati gole, temveč le poškovati nasprotno igralce. Igralce se mora obvarovati pred takimi, rekli bi podivjanji. Nogomet vendar ne obstoja v poizkusih razbiti nasprotniku koleno in ga za vedno onesposobiti. Tu ima besedo LNP, ki mora skrbeti za varnost igralcev. Posledica te nelepe igre je bila, da je imela Ilirija že prvih 20 minut 5 igralcev ranih in od teh so imeli vsi poškodbe na koljenih. Ta taktika ostre igre se je na Svobodi zelo maščevala. V drugi polovici je sodnik Habilita izključil, nato pa še Prešerna.

Svoboda, ki je v letošnji sezoni zaigrala veliko boljše, je razočarala. Napad ni mogel izvesti ne ene lepe akcije.

Ilirija se boljša od tekme do tekme. Prihaja počasi v formo. Zlasti napad je pridobil z Unterreiterjem veliko na prodornosti. Trio Doberlet, Knežević, Unterreiter se bo počasi vgrajal. Pokazal je nekaj prav lepih potez. Slabši kot ponavadi je bil Kreč. V krilski vrsti je celo igro zadovoljil le Miro. Srednji krilec ni prišel prav do izraza. Po dolgem času je igral Zupančič. Je še vedno stari dobri igralec, pozna se mu pa, da ni v treningu. Ožja obramba je bila slabša kot po navadi. Gole so zabili Doberlet 4, Unterreiter 2, Knežević 1. Tekmo je sodil prav dobro Cimperman.

PRIMORJE : HERMES 5:1 (3:1).

Svojo prvo tekmo v pomladanskem prvenstvu je Primorje sigurno odločilo v svojo korist. Imelo je veliko težjo nalogo kakor pa Ilirija. Kajti Si-

škarij so v jesenski telmi odvzeli Primerju važno točko. In tudi v to borbo niso šli brez upe zmage. Kakor ponavadi, tako so se tudi to pot izkazali kot moštvo, ki je v nestalni formi. Kriva je tudi slaba igra napada, ki ni znal ubraniti ne ene žoge. Radi tega je bila obramba prezačena. V splošnem je Hermes igral slabše kot v svoji prvi tekmi. To pot je ostro igro opustil. Pri Hermesu je bila igra vrtarja zelo nesigurna in gresta izključno na njegov račun dva gola. Neumorno je delal zopet Košenina.

Primorje prihaja zopet v svojo staro odlično formo. Napad je igral zelo odločno in je hitro izkoristil vsako napako obrambe Hermes ter zabijal gole, dočim se je nasprotnik zgubil v kombiniranju. Igralo se je malo preostro. Svojo nalogo je dobro in sigurno opravila obramba. Radi discipliniranosti igralcev je imel sodnik Deržaj težko stališče. Čas bi že bil, da se sodnik zaščiti pred neumestnimi poskomi. Naj kmalu ne bomo imeli sodnika, ki bi se hotel izpostavljati posvanju.

Obe prireditvi sta bili slabo obiskani.

GRAFIKA : KRAKOVO 6:0.

Grafika ni imela težko stališče in je z lahkoto premagala Krakovčane.

ILIRIJA REZ : SVOBODA REZ. 6:0.

Rezerva Ilirije je z lahkoto premagala rezervo Svobode.

SPORTNI KLUB MLADIKA.

Včeraj dopoldne so odigrali juniorji SK Mladike z mlajšimi dijaki salezijanskega konvikta iz Zagreba prijateljsko tekmo, ki so jo gosti odločili po lepi igri z 2 proti 1 v svojo zmago. Dopoldne pa je igralo prvo moštvo SK Mladike z višješolci iz Zagreba in po efektivni igri ob mnogostevilni publici podleglo gostom z rezultatom 3:2.

Med tednom

Človek je čudna stvar, pregrešna in slabotna stvar. To vem iz lastne dolgoletne izkušnje, čeprav je moja žena drugačne misli in drugačne besede, posebno po raznih svečano-stih in slavnostih, ko me vselej uvrsti v kakšno posebno odlično poglavje Erjavčevega življenja. Jaz pa le pravim, da sem človek poln grehov in slabosti, in to sem spoznal tudi te dni, ko sem šel poslušat postno pridigo, pa so se mi misli začele kar med spokorno pridigo sukati okoli velikonočne gnjati. Kako me je ta slabost popadla, sam ne vem prav; mislim pa, da je te slabosti kriv magistrat (Ljubljanski prosim, ne mariborski, da ne bo zamere), ker še ni prekrstil Židovske ulice. Skozi to ulico sem namreč šel k pridigi in tam sem videl v neki izložbi viseti krasno gnjat, ki mi ni hotela iz spomina. Če bi pa Židovske ulice ne bilo, bi tudi skozi njo ne bi bil šel, torej je kriv moje slabosti magistrat. Zanimivo pa je, da ima magistrat, ki se nikogar ne boji, vsaj pred židi toliko strahu, da se jim ne upa vzeti njihove ulice.

In ko sem med pridigo in še po pridigi doma premišljeval človeško pregrešnost in slabost, sem se kar naenkrat znašel v domači vasi pred domačim svinjakom. Lep ni bil, ampak bil je, čeprav je bil za prejšnjo rodovino nekam tereen. Odpahnil sem vrata in gledal mali zarod, kako se je prekopicaval okoli starke. Eden jo je grizel za ušesa, drugi jo je vlekel za rep, tretji je plezal po stankinem telesu, četrti se je valjal po slami na svojo od-

govornost. Kdo ve, kako dolgo bi bila trajala še ta prelepa idila, da se niso oglasili okoli hišnega ogla trdi koraki. Takrat je pa cela družba planila na noge kot en moč, kakor pravimo, in začela siliti v korito s strahovitim večanjem, da so mati, ki so prinesli pomije, komaj odrinili zaklopnico. Ko pa se je zaklopnica dvignila, takrat so planili pujski kakor divji nad korito. Srečni tisti, ki so bili prvi, ampak tisti so svojo posest znali tudi braniti. V korito niso silili samo z rilei in spodjedali svojim bratom najboljše zalogaje, čeprav so jih imeli dosti tudi vsak pred seboj, ampak kar s sprednjimi nogami so se postavili noter, da so lahko dosegli še dalje. Nesrečneži pa, ki so ostali zadaj, so svoje bratce in sestrice odrivali, jih grizli za noge in jim legli pod trebuhe in jih izpodnašali tako dolgo, da so jim izpcednili zadnje noge in se sami prerili do korita in do zlahkih otrobov v pomijah. Ko so si pa premaganci opomogli od prvega strahu, se je borba začela znova in je trajala, dokler je bilo kaj v koritu. Ko je pa vsega zmanjkalo, so si bili vsi zopet bratci in sestrice in so se valjali okoli starke.

Se lepšega prizora se spominjam pri našem premočnem sosedu. Tam so imeli v svinjaku tri junake. Eden je bil posebno lep in zavaljen, kar pa ni čudno: Kadar so namreč dobili svojo mero, se ta junak ni postavil v korito na sprednje noge, ampak se je kar podolgem zavalil v korito, da njegova dva tovariša sploh blizu nista mogla!

Je res čudno to: Človek hoče napisati nekaj misli in besed o človeških grehih in na-

Mariborske tekme

Rapid : Svoboda 3:0 (2:0).

Prvenstvena tekma se je končala z zmago Rapida. »Svoboda« je nstopila z desetimi igralci in je pokazala, da je od lanskega leta znatno napredovala. Rapid je sicer zmagal, vendar njegova igra ni bila popolnoma zadovoljiva. Sestavo moštva ni bilo treba spremeniti. V splošnem je potekla tekma jako fair. Sodil je g. Fischer, ki je imel lahko stališče.

Maribor : Železničar 4:1 (0:0).

Drugi mariborski derby se je končal z zasluzeno zmago »Maribora«, ki je posebno v drugem polčasu izvajal vzorno kombinacijsko igro. Dočim je bila igra v prvem polčasu odprta, je v drugem polčasu »Maribor« absolutno nadkriljeval. »Maribor« je imel v napadalnem triu, v krilski vrsti in v vratarju svoje najboljše moči, med tem ko je pri »Železničarju« odgovarjal Wagner v obrambi in krilska vrsta. Gole sta zabila za »Maribor« Bertonec in Naižer, vsak po dva. Železničar je dosegel častni gol iz 11 metrovke. Sodil je vzorno dr. Planinšek.

Zagrebske prvenstvene tekme

Zagreb, 23. marca. r. Prvo kolo pomladanskih prvenstvenih tekem se je končalo z nepričakovanim rezultatom. Viktoriji je uspelo premagati Gradjanskega, ki je poslabšal svoje izgleda za drugo mesto v prvenstvu zagrebske podzveze. Concordia je premagala Sokola z 11:2 in pride tako na drugo mesto. Hašk je s svojo zmago nad Sparto odbržal svoje postojanke, med tem ko so Železničarji z zmago nad Croatia prišli s predzadnjega na peto mesto, preskočivši Sokola, Sparto in Croatia.

Rezultati so sledeči: Hašk : Sparta 3:0, Viktorija : Gradjanski 3:1, Železničar : Croatia 4:0, Concordia : Sokol 11:2.

Hajduk - Sturm 6:0

Split, 23. marca. r. Današnja tekma med državnim prvacom Hajdukom in sportnim klubom Sturm iz Gradca je končala s 6:0. Gostje so bili zelo disciplinirani in so sprejeli rezultat brez protesta na znanje. Občinstva je bilo precej. V torek se igra revanšna tekma.

Belgrajske tekme

Belgrad, 23. marca. k. Današnje nogometne tekme so dale sledeče rezultate: Jugoslavija : Obilić 3:0, B. S. K. : Grafičar 8:1.

Dve zmagi Dunaja.

Dunaj, 23. marca. n. V današnjih medmestnih tekmah, ki so se vršile med Dunajem in Bratislavo ter Dunajem in Praho, je obkratek zmagal Dunaj, in sicer v tekmi Dunaj : Bratislava z 2:1 (1:0), v igri Dunaj : Praha pa z 2:1 (1:0). Sodnik je bil v obeh igrah Frankenstein. Gledalcev pa je bilo 25.000.

Druge dunajske tekme.

Bewegung XX : Weisse Elf 1:1 (1:0).

Libertas : Gersthof 7:0 (4:0).

Altmanndorf : Victoria 2:2 (2:1).

Criceter : nižjeavstrijsko izbrano moštvo 6:2 (2:0).

Austrija — Češkoslovaška 2:2

Praga, 23. marca. n. Na igrišču Sparte je bila danes tekma med Avstrijo in Češkoslovaško, katere se je udeležilo 28.000 gledalcev. Boj je končal neodločeno z 2:2, dočim je v polčasu dosegla Avstrija 1:0. Sodnik je bil Švicar Ruoff iz Berna.

Madjarske tekme

Budimpešta: Hungaria-Budai XI: 1:0 (1:0); Ferencvaros-Ujpest: 1:1 (1:1).

Szombathely: Boj za madjarski pokal: Boesky:Szabaria: 1:0 (0:0).

Ljubljanska kronika

Pretep v mestni ogrevalnici.

V mestni ogrevalnici je našlo med mnogimi potrebnimi zavetišče tudi nekaj srboritežev. Pred tremi dnevi se je tam razvil velikanski pretep in v soboto zvečer pa se je ponovil. Izval ga je tisti, ki je bil zadnjič tepen, neki V. J. Hotel je maščevali svojo »čast« in je napadel nekoga V. M., ki ga je zadnjič ranil. M. je v soboto precej ranil tega M. in mu grozil, da mu bo še bolj pokazal. Komaj je stražnik pomiril oba pretepača. Kar pa je najbolj zanimivo, je to: J. se je napil za denar, ki ga je dobil na magistratu, da odide v svojo domačo občino. Magistrat mu je dal za to 60 Din. J. pa se ni zmenil, da bi odpotoval, temveč je ves denar zapil v prvi beznici. Sedaj hladi svoje razburjenost v zaporu.

Tatvine koles.

V Ljubljani mora biti neke skrivna razpečevalnica ukradenih koles, zakaj tatovi krađeje kolesa kar sistematično in vedno bolj vneto. Včeraj so bile prijavljene kar štiri tatvine. V Bankovi gostilni na Martinovi cesti je bilo v soboto zvečer ukradeno delavcu Josipu Karunu 800 Din vredno kolo. — Veleposelniku Antonu Codelliju je bilo na Kodeljevem ukradeno iz predsobe kolo, vredno 700 Din. Delavcu Antonu Korantu je bilo ukradeno na Dolenjski cesti 1000 Din vredno kolo. — Uradniku Pokojniškega zavoda Francu Sirkniku pa z dvorišča v Puharjevi ulici 600 Din vredno kolo. Torej štiri kolesa samo v soboto!

Skandal v kavarni

Velik škandal se je odigral v noči na nedeljo v neki nočni kavarni v Ljubljani. Družba petih moških se je preveč opila in pričela razgrajati. Stražnik jih je hotel zapisati, čemur pa se je družba uprla in ni hotela povedati svojih imen. Eden se je uprl napovedani aretaciji, se zakadil v stražnika in se dočlo ruval z njim. Ko se je stražnik poslužil pendreka, je ostala družba ščevala svojega tovariša, naj napade stražnika s kamenjem. Na pomoč sta prihitela še dva stražnika in vsem trem se je šele posrečilo, da so nasilno petorico odvedli v policijske zapore. Epilog vsemu škandalu se bo odigral na sodišču, ki pa ne bo ugoden za pijance. Zakaj novi zakonik določa izredno stroge kazni in daljšo ječo za nasilja nad stražnikom.

SLUŽBNIKJAM!

V torek dne 25. marca ob 5 pop. se bo vrnil v Delavski zbornici občni zbor Poselske zveze. Ker gre za to, da odpravimo emocionalne krivice, da zboljšamo položaj nas samih in da olajšamo tudi poklic bodocim služkinjam, je občni zbor izredne važnosti. Z močno, strnjeno organizacijo pokažimo javnosti in dokazimo svetu, da nas je volja do velikih dejanj. Če bo klic na pomoč jeknil iz naših strnjjenih grl, bo odjeknil tudi v javnosti in nam bo pomagala, da pridemo do svojih pravic in da si postavimo tudi služniški dom, ki naj bo v ponos Sloveniji, v ponos našemu stanu in stanu naših zanamk. Služkinje le v organizaciji je moč; vse na občni zbor.

VSI LASTNIKI MOTORNIH VOZIL.

Ki imajo svoja bivališča v okoliših uprave policije v Ljubljani in okrajnega načelstva v Ljubljani-okolica in ki še niso pripeljali svojih vozil k rednemu pregledu za leto 1930, se pozivljajo, da jih pripeljejo dne 24. t. m. ob pol 14. uri ali pa 25. t. m. ob 9. uri k pregledu. Komisija posluje pred poslopjem uprave policije v Ljubljani, Bleiweisova cesta 22. Proti lastnikom, ki se temu pozivu ne odzovejo, se bo postopalo po zakonu.

V zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, se bo otvoril dne 7. aprila 1930 tečaj za privatne otroške negovalke. Sprejme se 15. gojenk. Pogoji so razvidni v »Uradnem listu«.

Zadnji dan je, da si kupite vstopnico za V. materinsko proslavo v opernem gledališču ob pol 8 zvečer. Gotovo ljubite svoje mamico, zato pridite!

Ljubljanske lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in Mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Nevar n grš i razbojnik — ubit

Atene, 25. marca. AA. Veliko senzacija je izzvala v Atenah in v vsej Grčiji vest o smrti razbojniškega poštavarja Zažasa, ki so ga orožniki ubili v bližini Larisse. Zažas je padel danes v bitki proti orožnikom, katero je vodil več ur na čelu svoje tolpe. Orožniki se proti tolpi borijo še nadalje. Od orožnikov je padel v boju en oficir ter en orožnik, več orožnikov pa je bilo ranjenih. Današnji grški listi poročajo, da je bila bitka ogrožena in se veselijo, da se je Grčija iznebila nevarnega roparja. Zažas je bil izmed zadnjih kraljev planin v Grčiji, ter je bil strah in trepet prebivalstva, kjerkoli se je pojavil. Prebivalstvo v Larissi je priredilo orožnikom velike ovacije. Orožniki se trudijo, da uničijo tudi ostanke Zažasove tolpe.

mirno in tiho prenašajo svojo usodo in se tolažijo: Mora že tako biti. Ravno zaradi te ponižnosti in krotkosti pa so mi pujski tako silno všeč in če bi imel čas, bi stonel ob domačem svinjaku kar noč in dan in mislil na — velikonočno gnjat... Tako kakor jaz pa ne mislim o pujskih samo jaz, ampak brez dvoma še mnogo drugih ljudi in zato se ne čudim, če redi naša dežela toliko pujskov, da jih imamo celo za izvoz. Naši pujski so specialiteta in rasa in klasa zase.

Ker se pa človek sčasoma tudi najboljše svinjine naveliča, moram tudi jaz zapustiti ljubim pujske in se obrniti med ljudi in poslušati, kaj ti povedo in pravijo. Največ ljudi, ki smo res ljudje (včasih pa tudi pujski), se nas sedaj na pomlad zbira okoli polдне pred Prešernovim spomenikom, kjer se solničimo, če pač solnce sije, in obiramo druge ljudi. Pa smo se tako mimogrede pogovarjali tudi o Ljubljani in da jo bodo regulirali, nismo pa mogli prav uganiti, kako bodo to naredili in še manj smo vedeli, kdo bo to sitno in težavno delo dobil in prevzel. Iz zadrege nas je rešil možakar, ki je dejal, da bi bilo najbolje in najceneje, če bi Ljubljano reguliral kakšen urar, ker bi potem najbolj natanko tekla, kar na minuto, šine so pa že itak položene. Ura je na frančiškanskem mostu že postavljena, treba je le še eno kolo, ki bi gonilo Ljubljano tako kakor kaže ura. Če bi jaz imel eno kolo preveč, bi ga takoj nesel na magistrat za regulacijo. Žalibog imam pa še sam eno kolo premalo, upam pa, da se bo našel kakšer drug dobrotnik, ki bo pomagal spraviti Ljubljano v pravi tok, pa Ljubljano tudi.

Leto strahote 1793

»Mama!« je zaklical Alain.

»Mama!« je zaklicala Georgeta in razprostrla ročici.

»Otročički!« je divje kriknila mati.

Zdaj so vsi trije stali pri oknu. K sreči se plameni ravno pred tem oknom še niso razgrnili. »Meni je tako vroče!« je dejal René-Jean. In je dodejal: »Peče me!« Zopet je zaklical: »Mamica, pridi!« — »Pidi!« je ponovila Georgeta.

Razpuščenih las, razcapana in krvaveča, se je mati spuščala po grmih na dno globeli, kjer sta stala Cimourdain in Guéchamp, nevedoča, kaj bi naredila. Okoli njiju so se gnetli vojaki, čisto obupani, ker niso mogli pomagati. Vročina je bila neznosna, toda nihče se ni zmenil zanjo: vsi so le gledali visok most, navpične stebre, visoka nadstropja in nedosegljiva okna. Kako se povzpeli do njih? Vsak je prišel do zaključka, da je to čisto nemogoče. Kar se pojavi Radoub, ranjen, z ramo, razmesarjeno od sablje in odstreljenim ušesom. Zagledavši ženo, je vzkliknil: »Vi tukaj? Ali ste vstali iz groba?« — »Oh, moji otroci!« je zakričala mati. »Prav imate,« je odvrnil Radoub, »zdaj ni čas za poizvedovanja.« In je začel plezati po enem iz mostovih stebrov. Zamanj! Kamni so bili gladki, brez najmanjše razpoke ali izstopov in Radoub je zdrsil nazaj. Požar je divjal čedalje hujše. V okviru rdečih oken so se videle tri plavalase glave. Radoub je dvignil pesti proti nebu, kakor da je tam krivec, in strahovito zaklel. Mati se je bila oklenila zidu in kričala: »Usmilite se!«

Skozi prasketanje plamenov se je zdajci slišalo ostro pokanje. To so bile šipe knjižnih omar, ki so razpokale in se usule po tleh. Očividno se je tramovje že udajalo. Tu ni mogel noben človek več nič pomagati. Se en trenutek in vse se je moralo sesuti. Medtem ko so vsi pričakovali konca, so se slišali čedalje bolj prestrašeni vzkliki malčkov:

»Mama! Mama!«

Groza je bila dosegla svoj višek.

Naenkrat se je ob oknu, ki je bilo najbližje onemu, pri katerem so stali otroci, pojavila na škrlatnordečem ozadju požara visoka postava. Vojaki so ostrmeli. V knjižnični dvorani je stal mož, ki se je temno odražal od svita plamenov; le lasje so bilo blesteli. Vsi so spoznali marquisa Lantenaca. Zagrabil je dolgo rešilno lestev, ki je bila prislonjena na zid dvorane in jo vlekel k oknu. Zagrabil jo je za zadnji konec in jo z dovršeno spretnostjo in močjo atleta spustil po zidu nizdoli. Odspodaj jo je radostno zagrabil Radoub in vzkliknil:

»Živela republika!«

»Živel kralj!« je odgovoril odzgoraj marquis.

»Klepetaj, kar hočeš, dedec neumni,« je godrnjal Radoub, »fest fant pa si le!«

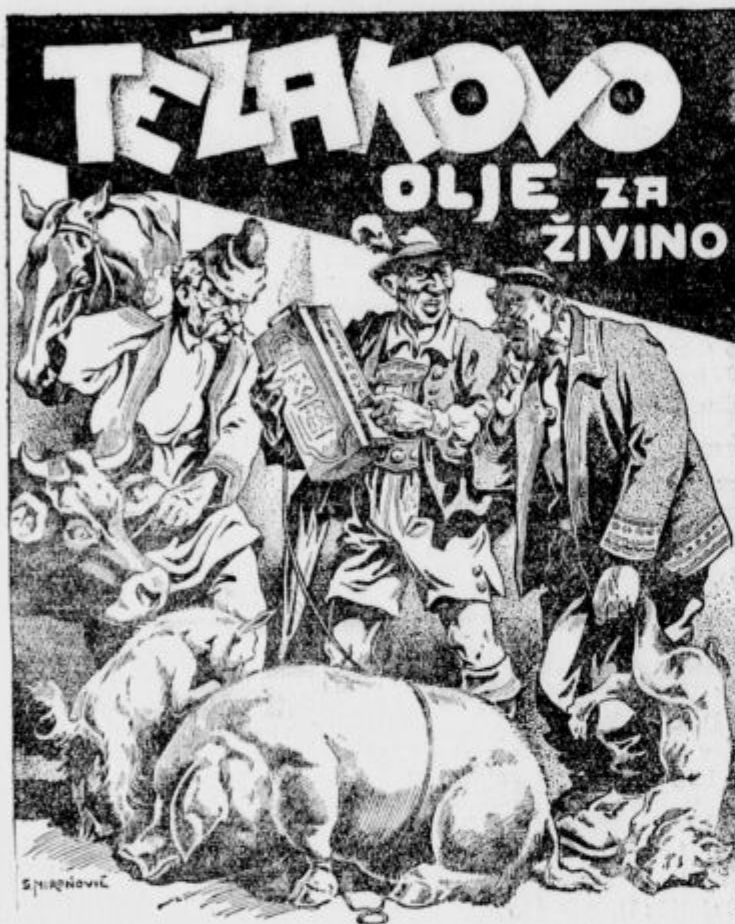
Ko je bila tako ustvarjena zveza med globeljo in gorečo dvorano, je prihitelo dvajset mož in se z Radoubom na čelu razmestilo po lestvi kakor zidarji, ki si na ta način podajajo opeko. Na vrhu je stal Radoub tesno prižet k oknu. Spodaj je vsa armada opazovala redki prizor. Marquis, ki je bil medtem z okna izginil, se je vrnil z otrokom, ki ga

je bil prvega zagrabil. Bil je Alain, ki je zajokal: »Bojim se.«

Marquis je Alaina podal naredniku; ta ga je izročil vojaku pod seboj, ki ga je na isti način oddal dalje. Medtem ko je prestrašeni in kričeči Alainček kakor žoga prehajal iz ene roke v drugo, se je vrnil marquis iz dvorane z Jeanom, ki se je jokajoč branil in Radouba udaril v lice, ko ga je marquis le-temu izročil. In v tretjič je Lantenac hitel nazaj v dvorano, ki so jo že objemali visoki ognjeni zublji in v kateri je ostala še Georgeta. Ko se ji je stari marquis približal, se mu je zasmehljala. Zeleznotrđi mož je začutil, da so se mu orosili očesi. Vprašal je detece: »Kako ti je ime?« — »Orjeta«, je odgovorila. Vzel je še vedno smehljajočo punčko na roko in v trenutku, ko jo je izročil Radouba, je bleščeči svet nedolžnosti raztaljal tudi starčevu zakoreneno srce. Pritisnil je otroku poljub na čelo. »Punčka, punčka!« so radostno vzklikali vojaki, ko so jo podajali iz roke v roko. Tako je Georgeta dospela do tal. Stari grenadirji so plakali, cepetali z nogami in jokali obenem ko deca. Georgeta pa se je smehljala dalje. Spodaj pod lestvo je stala mati, vsa iz sebe, čisto omamljena od nepričakovanega dogodka, nora od veselja, ki jo je vrglo iz pekla naravnost v paradiž. Tudi radost raztrga srce, če je prevelika. Najprej je sprejela v svoji široko razprostrti roki Alaina, potem René-Jeana, naposled Georgeto. Posula jih je z divjimi poljubi, ne da bi razločevala enega od drugega, izbruhnila v krčevit smeh in se končno brez svesti zgrudila na zemljo.

»Rešeni! Vsi rešeni!« je donelo iz ust vojakov.

(Dalje prihodnjic.)

»Težakovo olje za živino« se dobi samo pri

M. Težak-u
Zagreb
Gundulićeva 13

v kanticah od 5 kg in stane ena kantica s poštnim povzetjem Din 125.—. To olje je nesporno najuspešnejše sredstvo za krmiljenje slabotne in zahirane živine in sicer radi bogate vsebine na vitaminu A in posebno radi vitamina D, ki ga v nobenem drugem krmilu ni.

Inserirajte v „Slovenskem listu“!

V enem dnevu

oprano in posušeno tudi takrat, ko imam največjo žehto in to po zaslugi pravega terpentinovga
MILA GAZELA

Izdala konzorcij »Slovenskega lista«, Zastopnik Miha Krek,

Urejuje Ciril Kočevan

Jugoslov. knjigarna v Ljubljani

Za vsako

gospodinjstvo

važne knjige:

SLOVENSKA KUJARICA. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu, 33 barvanimi tabelami in 193 slikami v naravnih barvah. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja Priredila s. Felicita Kalinšek. Cena v platno vezani knjigi 160 Din.

GOSPODINJSTVO. Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. — Zdravstveni del napisal dr. Fr. Dolšak. Za gospodinjske šole in slovenske gospodinje sestavila s. L. divina Purgaj. 40 Din. vez. 60 Din.

PRIKROJEVANJE PERILA PO ŽIVOTNI MERI. Vsebine: Živотно perilo — moško, žensko, otroško. Posteljno perilo, namizno perilo, hišno perilo. Sestavila Ema Arkova. 40 Din.

NASVETI ZA HIŠO IN DOM. Praktični nasveti za vsa domača opravila slehernega gospodinjstva ali gospodarstva. — Priredil J. Majdič. 20 Din. vezana v platno 30 Din.

VARČNA KUJARICA. Zbirka navodil za pripravo okusnih in tehničnih jedil s skromnimi sredstvi. Sestavila Marija Remčeva. 36 Din.

ZEL IN PLEVEL. Zbirka naravnih zdravil. Solnce, zrak, zemlja in voda — so prva zdravila sveta. Sestavil F. Magister. 60 Din. vezana 75 Din.

Vse te knjige se naročajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Najnovejši cenik Vam je na zahtevo brezplačno na razpolago.

Špeceritsko in kolonijalno blago, umetna gnojila, cement itd. itd.

dobavlja

Gospodarska zveza v Ljubljani

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do na finejšega in igračni vozički v zlogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Prošaja na obroke. **„Tribuna“ F. B. L.**, tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Podpirajte „Slov. Stražo“

SLOVENEK

katoliški dnevnik, pisan v duhu katoliške akcije. — Vsako nedeljo ima prilogo slik na 8 straneh v barvotisku. — Stane na mesec 25 Din. Pišite, da se Vam pošlje na ozled. Naslov: »SLOVENEK«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je
Vzajemna zavarovalnica
o Ljubljani, Dunajska cesta 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe, b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove in steklo proti razpoki in prelomu.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

KRANJSKA HRANILNICA
LJUBLJANA

Obreduje vloge na jugod-
neje. Dovoljuje

K R E D I T E

na hipoteko in na menico po nizki obrestni meri, eskontira menice, izdaja garancije in vrši vse posle enakih denarnih zavodov.

Za obveznosti hranilnice jamči dravska banovina, zato nudi zavod pupilarno varnost.

Ustanovljena 1. 1820

Tisk Jugoslovanske tiskarne, Zastopnik Kar